Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

27 октомври 2016 година*

„Преюдициално запитване — Член 267 ДФЕС — Компетентност на Съда — Понятие за „разпоредба от правото на Съюза“ — Директива 89/106/ЕИО — Сближаването на законовите, подзаконови и административни разпоредби на държавите членки по отношение на строителните продукти — Стандарт, одобрен от Европейския комитет по стандартизация (CEN) по силата на възлагане от Европейската комисия — Публикуване на стандарта в Официален вестник на Европейския съюз — Хармонизиран стандарт EN 13242:2002 — Национален стандарт, транспониращ хармонизиран стандарт EN 13242:2002 — Съдебен спор с договорен характер между частноправни субекти — Метод за установяване на (не)съответствието на продукт с национален стандарт, транспониращ хармонизиран стандарт — Момент на установяване на (не)съответствието на продукт с този стандарт — Директива 98/34/ЕО — Процедура за предоставяне на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти — Приложно поле“

По дело C-613/14

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Supreme Court (Върховен съд, Ирландия) с акт от 19 декември 2014 г., постъпил в Съда на 30 декември 2014 г., в рамките на производството по дело

James Elliott Construction Limited

срещу

Irish Asphalt Limited,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen, председател на състава, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan и D. Šváby (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание на 19 ноември 2015 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за James Elliott Construction Limited, от E. Barrington, SC, C. Donnelly, BL и B. Shipsey, SC, преупълномощени от D. O’Donovan, solicitor,

* Език на производството: английски.

— за Irish Asphalt Limited, от T. Hogan, SC, D. Conlan Smyth, barrister, N. Buckley, BL, преупълномощени от N. Mulherin, solicitor,

— за Ирландия, от A. Joyce, L. Williams и J. Quaney, в качеството на представители, подпомагани от B. Kennedy, SC и G. Gilmore, barrister,

— за Европейската комисия, от A. C. Becker, G. Braga da Cruz и G. Zavvos, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание на 28 януари 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 267 ДФЕС, на член 4 от Директива 89/106/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно сближаването на законовите, подзаконови и административни разпоредби на държавите членки по отношение на строителните продукти (ОВ L 40, 1989 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 9, стр. 3), изменена с Директива 93/68/ЕИО на Съвета от 22 юли 1993 г. (ОВ L 220, 1993 г., стр. 1) (наричана по-нататък „Директива 89/106“), на членове 1 и 8 от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 22 юни 1998 година, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 204, 1998 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 23, стр. 207), изменена последно с Директива 2006/96/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 г. (ОВ L 363, 2006 г., стр. 81) (наричана по-нататък „Директива 98/34“), както и на хармонизиран стандарт EN 13242:2002, озаглавен „Скални материали за несвързани и хидравлично свързани смеси за използване в строителни съоръжения и пътно строителство“ (наричан по-нататък „хармонизиран стандарт EN 13242:2002“).

2 Запитването е подадено в рамките на съдебен спор във връзка с доставката на скален материал от Irish Asphalt Limited на James Elliott Construction Limited.

Правна уредба

Право на Съюза

Директива 89/106

3 Първо, четвърто, шесто, седмо, единадесето и дванадесето съображение от Директива 89/106 гласят:

„като има предвид, че държавите членки са длъжни да осигурят сградите и строителните съоръжения на тяхната територия да бъдат проектирани и изпълнени по начин, който не застрашава безопасността на хора, домашни животни и имущество, като същевременно спазват другите съществени изисквания в интерес на общото благополучие;

[…]

като има предвид, че параграф 71 от Бялата книга за изграждане на вътрешния пазар, одобрена от Европейския съвет през юни 1985 г. гласи, че в рамките на цялостната политика трябва да бъде обърнато особено внимание на определени сектори, включително на строителството; като приема, че премахването на техническите бариери в областта на строителството не може да бъде извършено изцяло само чрез взаимно признаване на равнопоставеността между всички държави членки и че трябва да следва новия подход, изложен в резолюцията на Съвета от 7 май 1985 г. [ОВ C 136, 1985 г., стр. 1], която призовава към уреждане на съществените изисквания за безопасност и други аспекти от значение за общото благополучие, без това да намалява сега съществуващите и обосновани нива на защита в държавите членки;

[…]

като има предвид, че като база за хармонизираните стандарти и други технически спецификации на европейско ниво и за съставянето или издаването на европейско техническо одобрение, ще бъдат разработени тълкувателни документи, с цел да се конкретизират съществените изисквания на дадено техническо ниво;

като има предвид, че тези съществени изисквания създават базата за разработване на хармонизирани стандарти за строителни продукти на европейско ниво; като има предвид, че за да се постигнат най-големите възможни преимущества на единния вътрешен пазар, за да се осигури достъп до този пазар на възможно най-много производители, за да се гарантира възможно най-голямата степен на прозрачност на този пазар и за да се създадат условия за хармонизирана система от общи правила в строителната индустрия, трябва в най-кратък срок да бъдат създадени, доколкото това е възможно, хармонизирани стандарти; като приема, че тези стандарти се разработват от частни организации и че трябва да остават незадължителни текстове; като приема, че за тази цел Европейският комитет по стандартизация (CEN) и Европейският комитет по стандартизация в електротехниката (Cenelec) са признати за компетентни органи по приемане на хармонизирани стандарти в съответствие с подписаните на 13 ноември 1984 г. общи указания за сътрудничество между Комисията и тези два органа; като приема, че за целите на тази директива, под хармонизиран стандарт се разбира техническа спецификация (европейски стандарт или хармонизиран документ), приета от единия или и от двата органа, получили възлагане от Комисията в съответствие с Директива 83/189/ЕИО от 28 март 1983 г. на Съвета, предвиждаща процедура за информация в областта на техническите стандарти и разпоредби [ОВ L 109, 1983 г., стр. 8];

[…]

като има предвид, че даден продукт се счита годен за употреба, ако отговаря на един хармонизиран стандарт, на едно европейско техническо одобрение или на една нехармонизирана, но призната на ниво на Общността техническа спецификация; като приема, че в случаите на несъществени по отношение на съществените изисквания или отклоняващи се от съществуващи технически спецификации продукти, годността за употреба може да бъде удостоверена с помощта на одобрен орган;

като има предвид, че считаните като годни за употреба продукти лесно могат да се отличат чрез маркировката „ЕО“; като приема, че на тях трябва да бъде разрешено свободно движение и свободна употреба по предназначението им в цялата Общност“.

4 Член 2, параграф 1 от тази директива предвижда:

„Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че посочените в член 1 продукти, предназначени за употреба в строежи, могат да бъдат предлагани на пазара, само ако са годни за предвижданата употреба, т.е. че притежават характеристики, подходящи за

строежите, в които се влагат, монтират, поставят или инсталират и, ако са правилно проектирани и изпълнени, могат да задоволят посочените в член 3 съществени изисквания в случаите, когато подобни строежи са предмет на разпоредби, съдържащи такива изисквания“.

5 Член 3, параграф 1 от посочената директива гласи следното:

„Съществените изисквания, приложими към строежите, които могат да повлияят върху техническите характеристики на даден продукт, са изложени в приложение I. Могат да се прилагат едно, няколко или всички тези изисквания; те трябва да се удовлетворяват в продължение на икономически обоснован експлоатационен срок“.

6 Член 4, параграфи 1 и 2 от същата директива има следното съдържание:

„1. За целите на тази директива, стандартите и техническите одобрения се наричат „технически спецификации“.

За целите на тази директива, хармонизирани стандарти са техническите спецификации, приети от Европейския комитет по стандартизация и Европейския комитет по стандартизация в електротехниката или и от двата органа, по направени от Комисията възлагания, в съответствие с [Директива 83/189], на базата на становище от Комитета по член 19 и в съответствие с общите разпоредби, отнасящи се до сътрудничеството между Комисията и горните два органа, подписани на 13 ноември 1984 г.“.

2. Материалите се приемат за годни за употреба от държавите членки, ако са подходящи за добре проектирани и изпълнявани строителни работи по предназначението си, и са признати за безопасни по реда на съществените изисквания на член 3, а маркировката „CE“ върху тях свидетелства, че изпълняват изискванията на настоящата директива, включително и че са преминали успешно процедурите по оценка на съответствието, посочени в глава V, както и процедурата в глава III. Маркировката „CE“ означава:

а) те отговарят на съответните национални стандарти, транспониращи хармонизирани стандарти, отпратка за което е публикувана в Официален вестник на Европейските общности; държавите членки са длъжни да публикуват отпратките за тези национални стандарти; или

б) те отговарят на европейско техническо одобрение, издадено съгласно процедурата в глава III; или

в) те отговарят на националните технически спецификации, упоменати в параграф 3, когато не съществуват хармонизирани спецификации; трябва да се състави списък на тези национални спецификации, съгласно процедурата в член 5, параграф 2“.

7 Член 6, параграф 1 от Директива 89/106 гласи:

„Държавите членки няма да създават пречки пред свободното движение, пускането на пазара или употребата на своя територия на продукти, които отговарят на разпоредбите на директивата.

Държавите членки гарантират, че при употребата по предназначение на такива продукти няма да бъдат създавани пречки чрез правила или условия, наложени от публични органи или от частни органи, действащи като публични предприятия или действащи като публичен орган въз основа на монополните си позиции“.

8 Член 7 от тази директива гласи:

„1. С цел да се осигури качеството на хармонизираните стандарти за [строителните] продукти, стандартите трябва да бъдат разработвани от европейските организации по стандартизация въз основа на възлагания, реализирани от Комисията […].

2. Така разработените стандарти трябва да бъдат съобразени, доколкото това е възможно на практика, с характерната за експлоатационните характеристики на [строителните продукти] терминология, като се отчитат тълкувателните документи.

3. Веднага след изработването на стандартите от европейските организации по стандартизация, Комисията публикува отпратки за стандартите от серия „C“ в *Официален вестник на Европейските общности*“.

9 Съгласно член 65 от Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 година за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106 (ОВ L 88, 2011 г., стр. 5) Директива 89/106 е отменена. Този регламент обаче не е приложим ratione temporis към спора в главното производство.

Директива 98/34

10 Член 1, точки 3, 4 и 11 от Директива 98/34, която заменя Директива 83/189, гласи:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[…]

3) „техническа спецификация“, спецификацията, която се съдържа в документа, в който са изложени основните характеристики на продукта, като например ниво на качество, функционални характеристики, безопасност или размери, включително изискванията, които се прилагат към продукта по отношение на името, с което продукта се продава, терминология, символи, изпитване и методи за изпитване, опаковка, маркиране или етикетиране и процедури за оценяване на съответствието.

[…]

4) „други изисквания“, изискване, различно от техническа спецификация, наложено на продукт най-вече с цел защита на потребителя или околната среда, и което засяга неговия цикъл на съществуването след пускането му на пазара, като например, условията на употреба, рециклиране, многократна употреба или изхвърляне, когато такива условия могат значително да повлияят върху състава или естеството на продукта или върху неговата продажба;

[…]

11) „технически регламент“ — техническа спецификация и други изисквания или правила за услуги, включващи съответни административни разпоредби, спазването на които е задължително, юридически или фактически, в случаите на маркетинг, предоставяне на услуги, установяване на оператор за услуги или използване в държава членка или в голяма част от нея, както законите, регламентите или административните разпоредби на държавите

членки, с изключение на тези, предвидени в член 10, забраняващи производството, вноса, маркетинга или използването на един продукт или забраняващи предоставянето или използването на услуга или установяването на доставчик на услуги.

Фактическите технически регламенти включват:

— законови, подзаконови или административни разпоредби на държава членка, които се отнасят или за техническото специфициране или за други изисквания или правила за услуги, или до професионални кодекси или кодекси на практиките, които на свой ред се отнасят до техническото специфициране или до други изисквания или правила за услуги, при спазването, на които се налага презумпцията за съответствие със задълженията, наложени от посочените по-горе законови, подзаконови или административни разпоредби,

— доброволни споразумения, по които публичният орган е страна, и които в името на общия интерес регулират спазването на техническите спецификации или други изисквания или правила услуги, с изключение на спецификации за тръжни документи за обществени поръчки,

— технически спецификации или други изисквания или правила за услуги, които са свързани с фискални или финансови мерки, даващи отражение върху потреблението на продукти или услуги чрез стимулиране на доброволното изпълнение чрез такива спецификации или други изисквания за правила за услуги; техническите спецификации или други изисквания или правилата за услуги, свързани с националните социално-осигурителни системи не се включват“.

11 Член 8, параграфи 1 и 3 от тази директива предвижда:

„1. При условията, предмет на член 10, държавите членки незабавно предоставят на Комисията всички проекти за технически регламенти, с изключение, когато те само транспонират пълния текст на международен или европейски стандарт, в който случай информацията относно съответния стандарт е достатъчна; те също така предоставят на Комисията възможност да правят изявление за причините за необходимостта от прилагане на техническия регламент, когато това не е разяснено в проекта.

[…]

Държавите членки предоставят отново проекта при горепосочените условия, ако направят промени в проекта, с които значително се изменя обхвата му, съкращава се първоначално предвидения срок за прилагането му, допълват се спецификации или изисквания, или последните се правят по-ограничителни.

[…]

3. Държавите членки незабавно предоставят окончателния текст на техническия регламент на Комисията“.

Стандарт EN 13242:2002

12 Стандарт EN 13242:2002 е изготвен от Техническия комитет TC 154 „Скални материали“ на Европейския комитет по стандартизация и одобрен от последния на 23 септември 2002 г. в съответствие с възлагането на Комисията от 6 юли 1998 г. (M 125 — възлагане на Европейския

комитет по стандартизация/Европейския комитет по стандартизация в електротехниката за изработване на технически стандарт относно конкретен вид строителен материал, наричано по-нататък „възлагане M 125“), приет въз основа на Директива 89/106.

– Възлагане M 125

13 Уводната част на възлагане M 125 гласи следното:

„[…] Една от целите на Директивата е да премахне техническите пречки пред търговията в областта на строителството, доколкото това не може да стане чрез взаимно признаване на еквивалентност между всички държави членки. Така, в първия етап, възлаганията за стандартизация следва да се отнасят до строителните продукти, които могат да бъдат засегнати от технически пречки пред търговията.

Това възлагане цели въвеждането на разпоредби относно развитието и качеството на хармонизирани европейски стандарти, с цел, от една страна, да се направи възможно извършването на „сближаване“ на националните законови, подзаконови и административни актове (наричани по-нататък „нормативни актове“), и, от друга страна, да се даде възможност продукти, които отговарят на тях да се счита, че съответстват на предвиденото използване, съгласно определението в директивата“.

14 Глава II от този текст, озаглавена „Изпълнение на възлагането“, гласи:

„1. Европейският комитет по стандартизация/Европейският комитет по стандартизация в електротехниката следва да представи подробна работна програма пред Комисията най-късно три месеца след одобряването от комитета, създаден от Директива 83/189.

[…]

5. Всяко предложение за включване на продукти, на използване и на материали или форми, непредвидени във възлагането, но преценени като необходими от техническия комитет, трябва да бъде представено за разглеждане от службите на Комисията, независимо от работната програма. Подготвените стандарти за продукти, необхванати от това възлагане, няма да се ползват от статута на хармонизирани стандарти. Освен разпоредбите на член 4, параграф 1 от Директива [98/34], следва да се държи сметка за факта, че всички продукти, обхванати от възлагането, отговарят на система за удостоверяване на съответствието в съответствие с приложимото решение на Комисията, какъвто не е случаят с необхванатите продукти.

6. Всяко предложение за включване на характеристики и аспекти във връзка с дълготрайността, които не са предвидени във възлагането, но са преценени като необходими от техническия комитет, трябва да бъде представено в отделна глава от работната програма и следва да бъде разгледано от службите на Комисията.

[…]

8. Техническите комитети на Европейския комитет по стандартизация трябва да дадат технически отговор за определяне на характеристиките на възлагането, като отчитат условията, изложени по-долу; предложените методи за изпитване трябва да бъдат пряко свързани с релевантните изискуеми характеристики и не трябва да се позовават на методи за определяне на характеристики, които не се изискват от възлагането. Изискванията за дълготрайност трябва да се разглеждат в рамките, определени от актуалното състояние на техниката.

9. Позоваването на методи за изпитване/изчисляване трябва да се извършва в съответствие с хармонизирането, което се цели. По принцип, за определянето на всяка от характеристиките за даден продукт или група от продукти следва да се посочва само един метод.

Ако все пак за даден продукт или група от продукти по основателни причини следва да се посочи повече от един метод за определянето на една и съща характеристика, положението трябва да бъде оправдано. В този случай посочването на всички методи следва да бъде свързано със съюза „или“ и да бъде посочено приложението.

Във всички останали случаи, могат да бъдат приети два или повече метода за изпитване/изчисляване на една и съща характеристика, само ако между тях съществува или може да бъде развита взаимовръзка. Релевантният хармонизиран продуктов стандарт трябва в такъв случай да избере един от тях като референтен.

Методите за изпитване и/или изчисляване следва да имат, когато е възможно, хоризонтален характер, покриващ възможно най-широка гама от продукти.

[…]

12. Обхватът на настоящото възлагане може при нужда да бъде променян и разширяван. Приемането на работната програма на Комисията не включва приемането на всички елементи, посочени като референтни стандарти. Техническите комитети следва да докажат пряката връзка между тези елементи и необходимостта от хармонизиране на продуктите, предвидените използвания и характеристики, възприети във възлагането. Освен това приемането на тази програма не изключва възможността Европейският комитет по стандартизация да включва нови елементи с оглед на пълното спазване на условията на възлагането.

[…]

15. Европейският комитет по стандартизация/Европейският комитет по стандартизация в електротехниката информира незабавно Комисията за всеки проблем, свързан с изпълнението на възлагането и представя годишен доклад за състоянието на напредъка на работите, извършени в рамките на възлагането.

16. Докладът за състоянието на напредъка следва да съдържа описание на извършените работи и да посочва срещнатите политически или технически трудности, по-специално тези, които могат да накарат държава членка да направи възражения или да се позове на член 5, параграф 1 от Директива [98/34].

17. Докладът за състоянието на напредъка следва да бъде придружен от последните проекти за всеки стандарт, посочен във възлагането и последните доклади за възложените работи на подизпълнители.

[…]

19. Приемането на това възлагане от Европейския комитет по стандартизация/Европейския комитет по стандартизация в електротехниката може да се извърши само след приемането на работната програма от службите на Комисията.

[…]

21. Европейският комитет по стандартизация/Европейският комитет по стандартизация в електротехниката представя окончателните проекти на европейските хармонизирани стандарти и на съответните придружаващи стандарти на службите на Комисията за потвърждаване на съответствието им с настоящото възлагане в сроковете, договорени между Европейския комитет по стандартизация/Европейския комитет по стандартизация в електротехниката и Комисията, посочени в точка II.2.d)“.

15 Глава III от този текст, озаглавена „Хармонизирани стандарти“, гласи следното:

„1. Следва да бъдат разработени хармонизирани стандарти, за да се позволи да бъде доказана годността на изброените в приложения 1 и 2 продукти да отговорят на съществените изисквания. Тъй като една от целите на директивата е премахването на пречките пред търговията, произтичащите от нея стандарти трябва да се бъдат съобразени, доколкото е възможно, с характерната за експлоатационните характеристики на продуктите терминология (член 7, параграф 2 от Директивата), като се отчитат тълкувателните документи.

2. Хармонизираният стандарт съдържа:

[…]

— Методите (изчисляване, методи за изпитване или други) или позоваването на стандарт, включващ методи за определяне на такива характеристики“;

[…]“.

16 Приложения 1—3 към възлагане M 125 уточняват съответно приложното поле на възлагането, референтната му техническа рамка и изискванията за съответствие.

– Хармонизиран стандарт EN 13242:2002

17 Точка 1, втора алинея от хармонизиран стандарт EN 13242:2002 гласи, че той „включва оценката на съответствието на продуктите с настоящия [хармонизиран стандарт]“.

18 Точка 6 от този хармонизиран стандарт, озаглавена „Химични свойства“, предвижда следното:

„6.1 Общи положения

Необходимостта от изпитване и от деклариране на всички характеристики, определени в тази точка, зависи от специфичното приложение, крайното използване или произхода на скалните материали. Когато се изисква, трябва да се извършват изпитванията, определени в точка 6, за да се определят съответните химични характеристики.

[…]

6.3 Обща сяра

Когато се изисква, съдържанието на обща сяра за скалните материали, определено съгласно [член 11 от] стандарт EN 1744-1:1998, [приет от Европейския комитет по стандартизация извън всякакво възлагане от Комисията и процедурата, предвидена в член 7 от Директивата], трябва да е декларирано чрез съответната категория, определена в таблица 13 [, озаглавена „Категории по максимални стойности на съдържанието на обща сяра“:]

Скален материал	Съдържание на обща сяра %	Категория S
Добавъчни материали, различни от въздушно охладена доменна шлака	≤ 1 %	S_1
	> 1 %	$S_{декларирана}$
	Без изискване	S_{NR}
Въздушно охладена доменна шлака	≤ 2 %	S_2
	> 2 %	$S_{декларирана}$
	Без изискване	S_{NR}

[…]“.

19 „Приложение ZA (Информативно) — Разпоредби на настоящия европейски стандарт относно съществените изисквания или други разпоредби на директивите на ЕС“ към посочения хармонизиран стандарт гласи по-специално, че „членовете на [европейския] стандарт EN 13242:2002, дадени в това приложение, са в съответствие с изискванията на възлагането, дадено в рамките на [Директива 89/106]“, и че „съответствието с тези членове дава презумпция за годност на посочените в настоящия европейски стандарт скални материали за предвиденото в настоящия документ използване“.

20 Отпратките за хармонизиран стандарт EN 13242:2002 са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* от 27 март 2003 г. (ОВ C 75, 2003 г., стр. 8).

Ирландско право

Закон за продажбата на стоки и предоставянето на услуги

21 Член 10 от Sale of Goods and Supply of Services Act 1980 (Закон за продажбата на стоки и предоставянето на услуги от 1980 г.) създава нов член 14 в Sale of Goods Act 1893 (Закон за продажба на стоки от 1893 г.) със следния текст:

„(1) При спазване на разпоредбите на настоящия закон и на съответните подзаконови актове не съществува подразбиращо се условие или гаранция относно качеството или пригодността за конкретно използване на стоки, доставяни по договор за продажба.

(2) Когато продавачът продава стоки по занятие, съществува подразбиращо се условие доставяните стоки по договора да са с годно за пазара качество, освен когато такова условие не съществува:

(a) относно недостатъци, за които купувачът е бил специално уведомен преди сключването на договора, или

(b) ако купувачът прегледа стоките преди сключването на договора, що се отнася до недостатъци, които такъв преглед би трябвало да разкрие.

(3) Стоките са с качество, годно за пазара, ако са пригодни да бъдат използвани за предназначението или предназначенията, за които обичайно се купуват стоки от този вид, и с трайност, каквато е разумно да се очаква с оглед на описанието им, цената (ако е приложимо) и на всички останали релевантни обстоятелства, и всяко позоваване в настоящия закон на негодни за пазара стоки ще се разбира съответно.

(4) Когато продавачът продава стоки по занятие и купувачът изрично или подразбиращо уведоми продавача за конкретно предназначение, заради което купува стоките, съществува подразбиращо се условие доставените по договора стоки да са годни за използване според това предназначение, независимо дали това е предназначението, за което тези стоки се доставят обичайно, освен когато обстоятелствата показват, че купувачът не се уповава или за него е неразумно да се уповава на уменията или преценката на продавача.

[…]“.

Стандарт I.S. EN 13242:2002

22 Стандарт EN 13242:2002 е транспониран в Ирландия от National Standard Authority of Ireland (Ирландският орган по стандартизация) посредством стандарт I.S. EN 13242:2002.

Фактите в главното производство и преюдициалните въпроси

23 При строителството на младежки център в Балимън, Дъблин (Ирландия) от James Eliott Construction, се е изисквало съгласно посочените спецификации вътрешните подове в сградата да бъдат положени върху 225 милиметра „трошен необработен камък тип „Clause 804“, съответстващ на спецификациите на Departement of Entreprise“. За тази цел Irish Asphalt е доставило на Eliott Construction продукт, обозначен с наименованието „Clause 804 необработен“.

24 След завършване на строителството по подовете и таваните са се появили пукнатини, правещи сградата неизползваема. James Elliott Construction е поело отговорността за това и е извършило ремонтни работи на стойност 1,5 милиона евро.

25 На 13 юни 2008 г. James Elliott Construction е подало иск за обезщетение за вреди срещу Irish Asphalt, с мотива че дефектите са резултат от наличието на пирит в доставения от него скален материал „Clause 804“.

26 С решение от 25 май 2011 г. High Court (Висш съд, Ирландия) е приел, че дефектите в бетона са резултат от наличието на пирит в доставения от Irish Asphalt на James Elliott Construction скален материал. В това отношение той е установил, че анализите на иззетия от сградата скален материал са показали, че той не отговаря на ирландския стандарт I.S. EN 13242:2002, транспониращ европейския стандарт EN 13242:2002, по-специално що се отнася до съдържанието му на сяра.

27 В резултат на това той е постановил, че Irish Asphalt е нарушило договорните си задължения, налагащи му в съответствие с член 14, параграф 2 от Закона за продажбата на стоки, да достави скален материал с „годно за пазара качество“ и „пригоден за използване“.

28 Irish Asphalt е обжалвал това съдебно решение пред Supreme Court (Върховен съд, Ирландия).

29 На 2 декември 2014 г. Supreme Court (Върховен съд) е постановил решение, в което е разгледал само въпросите от националното право и е отхвърлил жалбата, без да се произнася по какъвто и да е въпрос от правото на Съюза.

30 По отношение на въпросите от правото на Съюза тази юрисдикция изпитва съмнения, първо, относно правния статут на хармонизираните европейски стандарти за строителните продукти и за относимостта им към договорните отношения между двама частноправни субекти, когато в договор за доставка на стоки е направено позоваване на национален стандарт, приет в приложение на хармонизиран стандарт, второ, относно тълкуването на европейски стандарт EN 13242:2002, що се отнася до обхвата и съдържанието му, и по-специално до възникващите при спазването на този стандарт презумпции и средствата за оборването им, и трето, относно връзката между разпоредбите от националното право, предполагащи наличието на някои имплицитни договорни клаузи и задължението за нотифициране, възникващо за държавите членки в приложение на Директива 98/34.

31 При тези условия Supreme Court (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Когато клаузите на частноправен договор задължават страна да достави продукт, произведен в съответствие с национален стандарт, приет в приложение на европейски стандарт, изготвен въз основа на мандат от Европейската комисия съгласно разпоредбите на [Директива 89/106/ЕИО], може ли да се отправи преюдициално запитване за тълкуване на този стандарт от Съда на Европейския съюз на основание член 267 ДФЕС?

б) Ако отговорът на въпрос 1(а) е положителен, изисква ли стандарт EN 13242:2002 спазването или нарушаването му да бъде установявано единствено въз основа на изпитване в съответствие с (невъзложени) стандарти, приети от CEN (Европейски комитет за стандартизация) и посочени в EN 13242:2002, и дали такова изпитване се извършва към момента на производството и/или доставката; или е възможно нарушаването на този стандарт (и в съответствие с това нарушаването на договора) да бъде установено въз основа на изпитване, проведено по-късно, ако резултатите от това изпитване логически доказват нарушаване на стандарта?

2) При разглеждането на частноправен иск за нарушаване на договор във връзка с продукт, произведен в съответствие с европейски стандарт, разработен въз основа на мандат от Европейската комисия съгласно [Директива 89/106] относно строителните продукти, длъжен ли е националният съд да откаже да приложи разпоредбите от националното право, включващи [съществуването на изплицитни договорни] условия за годност за предлагане на пазара и пригодност за определена цел или определено качество, въз основа на това, че било правните разпоредби, било тяхното прилагане създават стандарти или налагат технически спецификации или изисквания, които не са били нотифицирани в съответствие с разпоредбите на [Директива 98/34/ЕО]?

3) Длъжен ли е национален съд, който разглежда иск за [неизпълнение] на частноправен договор, породен от твърдяно нарушаване на клауза за годност за предлагане на пазара или пригодност за използване (включена в договора между страните по силата на нормативен акт, която страните не са променили и не са се отказали да прилагат) по отношение на продукт, произведен в съответствие със стандарт EN 13242:2002, да презумира, че този продукт е с годно за пазара качество и е пригоден за използване според предназначението му, и ако е така, може ли такава презумпция да бъде оборена само чрез доказване на несъответствие със стандарт EN 13242:2002 чрез изпитвания, проведени в съответствие с изпитванията и протоколите, посочени в стандарт EN 13242:2002, и проведени към момента на доставката на продукта?

4) Ако отговорите на въпроси 1(а) и 3 са положителни, предвиден ли е от или съгласно стандарт EN 13242:2002 лимит за общото съдържание на сяра в скалните материали, така че съответствието с такъв лимит да е изискуемо, inter alia, за да породи презумпция за пригодност за предлагане на пазара или пригодност за използване?

5) Ако отговорите на въпроси 1(а) и 3 са положителни, необходимо ли е доказване, че продуктът носи маркировката „CE“, за да може да се извърши позоваване на презумпцията, създадена с приложение ZA към стандарт EN 13242:2002 и/или член 4 от [Директива 89/106]?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос, буква а), отнасящ се до компетентността на Съда

32 С първия си въпрос, буква а) запитващата юрисдикция пита по същество дали член 267 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че когато национална юрисдикция е сезирана със спор във връзка с частноправен договор, задължаващ едната страна да достави продукт, съответстващ на национален стандарт, транспониращ хармонизиран стандарт по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 89/106, и отпратките за който са били публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“, Съдът е компетентен да се произнесе въз основа на преюдициално запитване по тълкуването на този стандарт.

33 Като начало следва, от една страна, да се отбележи, че съгласно акта за преюдициално запитване разглежданият в главното производство технически стандарт I.S. EN 13242:2002 представлява транспониране в ирландското право от Ирландския орган по стандартизация на хармонизирания стандарт EN 13242:2002. Следователно първата норма трябва да се тълкува в смисъл, който е пряко обвързан от тълкуването на втората.

34 От друга страна, следва да се припомни, че съгласно съдебната практика Съдът е компетентен да тълкува актове, приети безспорно от органи, които не могат да бъдат квалифицирани като „институции, органи, служби или агенции на Съюза“, които обаче имат характера на мерки за изпълнение или за прилагане на акт от правото на Съюза (вж. в този смисъл решения от 20 септември 1990 г., Sevince, C-192/89, EU:C:1990:322, т. 10 и от 21 януари 1993 г., Deutsche Shell, C-188/91, EU:C:1993:24, т. 17), като това разрешение е оправдано от целта на член 267 TFUE, който има за задача да осигури еднаквото прилагане в Съюза на всички разпоредби от правната система на Съюза, за да се избегне разминаване в породеното от тях действие в зависимост от тълкуването им в различните държави членки (решение от 20 септември 1990 г., Sevince, C-192/89, EU:C:1990:322, т. 11).

35 Освен това Съдът уточнява също, че фактът, че акт от правото на Съюза няма задължителни правни последици, не е пречка Съдът да се произнесе в преюдициално производство по член 267 ДФЕС по тълкуването на този акт (решение от 21 януари 1993 г., Deutsche Shell, C-188/91, EU:C:1993:24, т. 18).

36 Що се отнася по-специално до хармонизиран стандарт като разглеждания в главното производство, следва да се отбележи, че член 4, параграф 1 от Директива 89/106 определя хармонизираните стандарти като техническите спецификации, приети от Европейския комитет по стандартизация и Европейския комитет по стандартизация в електротехниката или и от двата органа, по направени от Комисията възлагания, в съответствие с Директива 83/189, които съставляват съгласно шесто и седмо съображение от последната директива конкретизация на техническо ниво на съществените изисквания, определени в приложение I към нея.

37 В съответствие с член 7, параграф 3 от Директива 89/106 отпратките за изработените от европейските организации по стандартизация хармонизирани стандарти след това се публикуват от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“.

38 В приложение на член 4, параграф 2 от Директива 89/106, разглеждан във връзка с единадесето съображение от Директива 89/106, вследствие на публикацията продуктите, които са предмет на директивата и отговарят на техническите изисквания, определени в хармонизираните стандарти относно тези продукти, се ползват от презумпция за съответствие със съществените изисквания на посочената директива (вж. в този смисъл решение от 21 октомври 2010 г., Latchways и Eurosafe Solutions, C-185/08, EU:C:2010:619, т. 31), позволяваща прилагането на маркировката „CE“.

39 Тази презумпция за съответствие със съществените изисквания на Директива 89/106, както и маркировката „CE“ предоставят на съответния продукт, съгласно с член 6, параграф 1 от тази директива, разглеждан във връзка с дванадесето съображение от нея, възможността за свободно движение, пускане на пазара или употреба на територията на всички държави — членки на Съюза.

40 От изложеното по-горе следва, че хармонизиран стандарт като разглеждания в главното производство, приет въз основа на Директива 89/106 и отпратките за който са били публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, е част от правото на Съюза, след като именно чрез позоваване на разпоредбите на такъв стандарт се определя дали презумпцията по член 4, параграф 2 от Директива 89/106 е приложима или не към даден продукт.

41 Всъщност спазването от даден продукт на техническите изисквания, определени в такъв стандарт, позволява да се презумира, че този продукт отговаря на съществените изисквания на Директива 89/106. От това следва, че този продукт се ползва с разрешение за свободно движение, пускане на пазара и използване на територията на всички държави — членки на Съюза, така че, в приложение на член 6, параграф 1 от тази директива, държавите членки не могат да налагат на тези продукти допълнителни изисквания за ефективен достъп до пазара и използването им на тяхна територия (вж. в този смисъл решение от 16 октомври 2014 г., Комисия/Германия, C-100/13, EU:C:2014:2293, т. 55, 56 и 63).

42 Макар да е вярно, че съответствието на даден строителен продукт със съществените изисквания на Директива 89/106 може да бъде удостоверено при нужда с други средства, различни от доказването на съответствието с хармонизирания стандарт, това не оспорва наличието на правни последици, произтичащи от хармонизирания стандарт.

43 Следва впрочем да се отбележи, че дори изготвянето на такъв хармонизиран стандарт да е безспорно възложено на частна организация, то въпреки това представлява необходима мярка за изпълнение, стриктно ограничена от съществените изисквания, определени в тази директива, осъществена по инициатива и под ръководството и контрола на Комисията, и правните му последици са обусловени от предварителното публикуване от последната на отпратките за него в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“.

44 В настоящия случай стандарт EN 13242:2002 е бил разработен в рамките на възлагане M 125, извършено от Комисията в полза на Европейския комитет по стандартизация на основание на член 7 от Директива 89/106, и точка 8 от глава II от него предвижда, че европейските организации по стандартизация трябва да дадат технически отговор на определянето на характеристиките на това възлагане, като се държи сметка за изложените в него условия. За тази цел в приложения 1 и 2 към посоченото възлагане Комисията определя точно приложното му поле и референтната техническа рамка по групи и подгрупи продукти, за които налага определяне на оперативни характеристики и устойчивост. Съгласно приложение 3 към същото възлагане Комисията изисква също така от Европейския комитет по стандартизация да конкретизира в хармонизирания стандарт, който следва да се разработи, определен брой системи за удостоверяване на съответствието.

45 От точки 1 и 19 от глава II от възлагане M 125 е видно, че първо, приемането от организацията по стандартизация на това възлагане трябва да се предхожда от разработването от тази организация, в определен от Комисията срок, на работна програма, която трябва да бъде приета от нея. Второ, съгласно точки 5 и 6 от тази глава всяко предложение за включване на елементи, които не се съдържат в това възлагане, трябва да бъде представено за разглеждане от Комисията. Трето, съгласно точки 15—17 и 21 от посочената глава работата на организациите по стандартизация трябва да бъде проследявана подробно от Комисията, което е свързано със задължение за редовно изготвяне на доклади от нея и с контрол на съответствието от тази институция на окончателните проекти за хармонизирани стандарти, преди публикуването на отпратките за тях в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“.

46 Освен това, и както е видно от решение от 16 октомври 2014 г., Комисия/Германия (C-100/13, EU:C:2014:2293), Комисията следи, чрез иска за неизпълнение, предвиден в член 258 ДФЕС, за пълното действие на хармонизираните стандарти. В това решение Съдът приема, че с налагането на допълнителни изисквания към строителните продукти, посочени в множество хармонизирани стандарти, за ефективен достъп на тези продукти до пазара и използването им на германска територия, съответната държава членка е допуснала неизпълнение на задълженията си, следващи от член 4, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Директива 89/106.

47 Поради това на първия въпрос, буква а) следва да се отговори, че член 267 ДФЕС, първа алинея трябва да се тълкува в смисъл, че Съдът е компетентен да се произнесе въз основа на преюдициално запитване по тълкуването на хармонизиран стандарт по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 89/106, отпратките за който са били публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“.

По първия въпрос, буква б)

48 Предвид отговора на първия въпрос, буква а) следва да се отговори на първия въпрос, буква б), с който запитващата юрисдикция пита по същество дали хармонизиран стандарт EN 13242:2002 трябва да се тълкува в смисъл, че позволява, в рамките на спор във връзка с частноправен договор, задължаващ едната страна да достави продукт, съответстващ на национален стандарт, транспониращ хармонизиран стандарт по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 89/106, отпратките за който са били публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“, неспазването на техническите спецификации на този хармонизиран стандарт да се установява чрез други методи за изпитване, които последната предвижда изрично, и дали тези методи могат да бъдат използвани във всеки момент в течение на периода на икономическа жизнеспособност на продукта.

49 Като начало следва да се констатира, че съгласно раздел 1, втора алинея от хармонизиран стандарт EN 13242:2002, съгласно който той „свключва оценката на съответствието на продуктите с [посочения] европейски стандарт“, точка 6 от този хармонизиран стандарт, озаглавена „Химични свойства“, предвижда в точка 6.3, че съдържанието на обща сяра за скалните материали, което трябва да бъде изразено чрез съответната категория, уточнена в таблица 13 от посочения хармонизиран стандарт, озаглавена „Категории по максимални стойности на съдържанието на обща сяра“, е определено в съответствие с европейски стандарт EN 1744-1:1998.

50 Все пак трябва да се припомни, както потвърждава четвърто съображение от Директива 89/106, че тя цели да премахне пречките пред търговията чрез създаването на условия, които дават възможност за свободна продажба на строителните продукти в рамките на Съюза (вж. в този смисъл решение от 18 октомври 2012 г., Elenca, C-385/10, EU:C:2012:634, т. 15).

51 От това следва, че Директива 89/106, чиято цел е ограничена до премахването на пречките пред търговията, цели да хармонизира не условията и реда за конкретното използване на строителните продукти при влагането им в строителството на сгради и съоръжения, а реда за достъп до пазара на тези продукти.

52 Така, нито Директива 89/106, нито хармонизиран стандарт EN 13242:2002, и по-специално точка 6.3 от последния, уреждаща реда за определяне на съдържанието на сяра в посочените в нея скални материали, не извършват хармонизация на националните разпоредби относно доказването в съдебно производство като главното производство в настоящия случай, независимо дали става въпрос за начина на установяване на съответствието с договорните спецификации на строителен продукт, или за момента, в който трябва да бъде установено съответствието на даден строителен продукт.

53 С оглед на изложените по-горе съображения на първия въпрос, буква б) следва да се отговори, че хармонизиран стандарт EN 13242:2002 трябва да се тълкува в смисъл, че не обвързва националния съд, сезиран със спор във връзка с изпълнението на частноправен договор, задължаващ едната страна да достави строителен продукт, съответстващ на национален стандарт, транспониращ хармонизирания стандарт, както относно начина на установяване на съответствието на този строителен продукт със спецификациите в договора, така и относно момента, в който това съответствие трябва да бъде установено.

По третия въпрос

54 С третия си въпрос, който следва да се разгледа по-нататък, запитващата юрисдикция пита по същество дали член 4, параграф 2 от Директива 89/106, разглеждан във връзка с дванадесето съображение от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че презумпцията за годност за употреба на строителен продукт, произведен в съответствие с хармонизиран стандарт, обвързва националния съд при определянето на търговското качество или годността за употреба на такъв продукт, когато национални правни разпоредби с общ характер, уреждащи продажбата на стоки, каквито са разглежданите в главното производство, изискват даден продукт за строителство да притежава такива характеристики. При положителен отговор запитващата юрисдикция пита Съда относно реда за оборване на тази презумпция.

55 Както следва от член 2, параграф 1 от нея, Директива 89/106 има за цел да гарантира, че строителните продукти, предназначени за употреба в строежи, ще могат да бъдат предлагани на пазара само ако са годни за предвижданата употреба, т.е. ако притежават характеристики, подходящи за строежите, в които се влагат, монтират, поставят или инсталират, и ако са правилно проектирани и изпълнени, могат да задоволят посочените в член 3 от тази директива съществени изисквания в случаите, когато подобни строежи са предмет на разпоредби, съдържащи такива изисквания.

56 За тази цел, и както беше припомнено в точка 39 от настоящото решение, законодателят на Съюза е въвел механизма на презумпцията за годност за употреба, съгласно която даден продукт, който отговаря на съществените изисквания по член 3 от Директива 89/106, конкретизирани в хармонизиран стандарт, се ползва, съгласно член 6, параграф 1 от тази директива, разглеждан във връзка с дванадесето съображение от нея, от възможността за свободно движение, пускане на пазара и използване на територията на всички държави членки.

57 От това следва, че целта на тази презумпция за съответствие е само да позволи на даден строителен продукт, отговарящ на условията, установени в хармонизирания стандарт, да се движи свободно в рамките на Съюза.

58 Така, отново поради съображенията, изложени в точка 51 от настоящото решение, не може да се приеме, че Директива 89/106 извършва хармонизация на националните разпоредби, евентуално имплицитни, приложими към договорите за продажба на строителни продукти.

59 Следователно презумпцията за годност за употреба, предвидена в член 4, параграф 2 от Директива 89/106, разглеждан във връзка с дванадесето съображение от нея, не може да бъде обвързваща в рамките на съдебен спор във връзка с договор при преценката дали една от страните по договора е спазила национално изискване с договорен характер.

60 Като се има предвид отговорът на първата част от този трети въпрос, не следва да се отговаря на втората част от него.

61 С оглед на изложеното по-горе на третия въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 2 от Директива 89/106, разглеждан във връзка с дванадесето съображение от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че националният съд не е обвързан от презумпцията за годност за употреба на строителен продукт, произведен в съответствие с хармонизиран стандарт, при определянето на търговското качество или годност за употреба на такъв продукт, когато национални правни разпоредби от общ характер, уреждащи продажбата на стоки, каквито са разглежданите в главното производство, изискват строителните продукти да притежават такива характеристики.

По четвъртия и петия въпрос

62 Тъй като четвъртият и петият въпрос са отправени от запитващата юрисдикция само в хипотезата на положителен отговор на първия въпрос, буква а) и на третия въпрос, на тях не следва да се отговаря.

По втория въпрос

63 С втория си въпрос запитващата юрисдикция пита по същество дали член 1, точка 11 от Директива 98/34 трябва да се тълкува в смисъл, че в рамките на съдебен спор между две частни лица във връзка с правата и задълженията, произтичащи от договор, националните юрисдикции са длъжни да оставят неприложени национални правни разпоредби като приложимите в главното производство, съдържащи, освен при наличие на противна воля на страните, имплицитни договорни условия относно търговското качество и годността за употреба или качеството на продаваните продукти, с мотива че тези правни разпоредби представляват „технически регламент“ по смисъла на член 1, точка 11 от тази директива, който не е бил нотифициран от държава членка на Комисията в съответствие с член 8, параграф 1 от посочената директива.

64 Като начало следва да се припомни, както правилно отбелязва запитващата юрисдикция, че съгласно постоянната практика неприложимостта на национален технически регламент, който не е бил нотифициран в съответствие с член 8 от Директива 98/34, може да бъде изтъкната в съдебен спор между частни лица (вж. решения от 30 април 1996 г., CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, т. 54 и от 26 септември 2000 г., Unilever, C-443/98, EU:C:2000:496, т. 40—43, 48 и 49).

65 Преди това обаче следва да се провери дали разглежданите в главното производство правни разпоредби представляват действително „технически регламент“ по смисъла на член 1, точка 11 от тази директива.

66 От тази разпоредба следва, че понятието „технически регламент“ се разделя на три категории, а именно: на първо място — „техническа спецификация“ по смисъла на член 1, точка 3 от Директива 98/34, на второ място — „други изисквания“, които са дефинирани в член 1, точка 4

от тази директива, и на трето място — забрана за производството, вноса, търговията или използването на продукт, посочен в член 1, точка 11 от същата директива (решение от 10 юли 2014, Ivansson и др., C-307/13, EU:C:2014:2058, т. 16 и цитираната съдебна практика).

67 В настоящия случай е явно, първо, че разпоредби като разглежданите в главното производство било сами по семе си, било съгласно тълкуването им от ирландските юрисдикции не попадат в понятието „технически спецификации“ по смисъла на член 1, точка 3 от Директива 98/34. Всъщност това понятие визира изключително националните мерки, които се отнасят до продукт или опаковката му като такива, и по този начин определя една от изискуемите характеристикит на даден продукт (решение от 10 юли 2014 г., Ivansson и др., C-307/13, EU:C:2014:2058, т. 19 и цитираната съдебна практика). Очевидно обаче случаят не е такъв, що се отнася до изискване, което се прилага общо, освен при наличието на противна воля на страните, към продажбата на всякакви продукти.

68 Второ, и поради същото съображение, тези разпоредби не могат да бъдат квалифицирани като „други изисквания“ по смисъла на член 1, точка 4 от Директива 98/34.

69 В това отношение Съдът уточнява, че за да могат да бъдат квалифицирани като „други изисквания“ по смисъла на тази разпоредба, съответните национални мерки трябва да представляват условия, които могат да имат съществено влияние върху състава, естеството или търгуването на съответния продукт, като се има предвид, че предписанията с общ характер не могат да представляват такива условия и следователно не могат да бъдат квалифицирани като „други изисквания“ (вж. решение от 10 юли 2014 г., Ivansson и др., C-307/13, EU:C:2014:2058, т. 26 и 27 и цитираната съдебна практика).

70 Трето, разглежданите в главното производство правни разпоредби не попадат и в категорията на техническите регламенти, уредена в член 1, точка 11 от Директива 98/34, тъй като ограничавайки се до това да посочат имплицитните договорни изисквания, те не предвиждат забрана, по смисъла на тази директива, за производството, вноса, търговията със или използването на продукт или за предоставянето или използването на услуга или установяването на доставчик на услуги.

71 Следователно Директива 98/34 не е приложима към имплицитните договорни изисквания, каквито са наложените от разглежданите в главното производство правни разпоредби.

72 С оглед на изложеното по-горе на втория въпрос следва да се отговори, че член 1, точка 11 от Директива 98/34 трябва да се тълкува в смисъл, че националните разпоредби като тези, разглеждани в главното производство, съдържащи, освен при наличието на противна воля на страните, имплицитни договорни условия относно търговското качество и годността за употреба или качеството на продаваните продукти, не представляват „технически регламент“ по смисъла на тази разпоредба, проектите за който трябва да бъдат предварително съобщени съгласно член 8, параграф 1, първа алинея от тази директива.

По съдебните разноски

73 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) **Член 267 ДФЕС, първа алинея, трябва да се тълкува в смисъл, че Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнесе въз основа на преюдициално запитване по тълкуването на хармонизиран стандарт по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 89/106/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно сближаването на законовите, подзаконови и административни разпоредби на държавите членки по отношение на строителните продукти, изменена с Директива 93/68/ЕИО на Съвета от 22 юли 1993 г., отпратките за който са били публикувани от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия „C“.**

2) **Хармонизиран стандарт EN 13242:2002, озаглавен „Скални материали за несвързани и хидравлично свързани смеси за използване в строителни съоръжения и пътно строителство“, трябва да се тълкува в смисъл, че не обвързва националния съд, сезиран със спор във връзка с изпълнението на частноправен договор, задължаващ едната страна да достави строителен продукт, съответстващ на национален стандарт, транспониращ хармонизирания стандарт, както относно начина на установяване на съответствието на този строителен продукт със спецификациите в договора, така и относно момента, в който това съответствие трябва да бъде установено.**

3) **Член 4, параграф 2 от Директива 89/106, изменена с Директива 93/68, разглеждан във връзка с дванадесето съображение от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че националният съд не е обвързан от презумпцията за годност за употреба на строителен продукт, произведен в съответствие с хармонизиран стандарт, при определянето на търговското качество или годност за употреба на такъв продукт, когато национални правни разпоредби от общ характер, уреждащи продажбата на стоки, каквито са разглежданите в главното производство, изискват строителните продукти да притежават такива характеристики.**

4) **Член 1, точка 11 от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти, изменена последно с Директива 2006/96/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 г., трябва да се тълкува в смисъл, че националните разпоредби като тези, разглеждани в главното производство, съдържащи, освен при наличието на противна воля на страните, имплицитни договорни условия относно търговското качество и годността за употреба или качеството на продаваните продукти, не представляват „технически регламент“ по смисъла на тази разпоредба, проектите за който трябва да бъдат предварително съобщени съгласно член 8, параграф 1, първа алинея от Директива 98/34, изменена с Директива 2006/96.**

Подписи